

BENJAMIN BRITTEN ZNEUCTĚNÍ LUKRÉCIE

OBSAH OPERY

„Vzorná manželka je totiž ta, která zůstává doma a věnuje se předení a tkání vlny. Věrnost je její základní zásadou a cizoložství znamená poškození její cti.“

Géraldine Puccini-Delbey
(Sexuální život v Římě, 2009)

PRVNÍ DĚJSTVÍ

První obraz

Mužský a ženský sbor stojí jako pozorovatelé příběhu a popisují jeho historické pozadí. Odhalují svůj pohled na situaci nesený v křesťanském duchu. Děj se odehrává v Římě a jeho okolí těsně před koncem vlády etruského krále Tarquinia Superba v roce 509 před Kristem. Ve vojenském ležení u města Ardea jeho syn, princ Tarquinius Sextus pije víno se dvěma z generálů, Collatinem a Juniem. Diskutují o lásce a předcházející nešťastné sázce, ve které zkoušeli stálost několika římských manželek. Jen jedna žena obstála ve zkoušce. Tarquinius je obklopen svými lhostejnými děvkami, není tedy jako ostatní podvedení manželé zarmoucen a začíná hanebně urážet Junia. Výhra totiž patří Collatinovi, který se pyšní svou věrnou ženou Lukrécii a rozohní tím oba muže. Pobízení záłudného Junia přivede opilého Tarquinia k rozhodnutí dokázat Lukrécieinu cudnost tím, že ji sám vyzkouší. Dává osedlat koně.

Mezihra

Mužský sbor popisuje Tarquiniovo odhodlání vedené chtičem a poháněné jeho ořem. Překračuje řeku Tiber směrem k Římu.

Druhý obraz

V Lukrécieině domě ženy pracují u kolovrátků. Hovoří o ženském údělu a Lukrécie se strachuje o svého manžela Collatina. Někdo klepe v noci na jejich dveře, je to Tarquinius. Jeho příchodem jsou ženy zděšeny, přesto se zdvořile uklánějí. Princ žádá pohostinnost a Lukréciei přes veškeré obavy etiketa nutí nabídnout mu pokoj na přespaní.

DRUHÉ DĚJSTVÍ

První obraz

Ženský sbor popisuje etruské umění jako tvořivou vášeň a touhu zabíjet. Z dálky se nesou hlasy, které volají po odchodu Etrusků z Říma. Sbory předjímají další dění v ložnici, promlouvají k oběma zúčastněným. Tarquinius se krade ke spící Lukréciei, obdivuje její krásu a probouzí ji polibkem. Odhaluje jí své touhy, šílí po jejích ústech i klínu, ale Lukrécie se ctnostně brání. Sbory nabádají Tarquinia k odchodu, ten však Lukréciei v zoufalství a běsu začne vyhrožovat se zbraní v ruce.

Mezihra

Sbory se modlí.

Druhý obraz

Příštího nádherného rána Lukrécieina služebná a chůva aranžují květiny. Hovoří o odjezdu Tarquinia ještě před svítáním. Lukrécie dává poslat orchidej svému muži se vzkazem, že se

stala římskou děvkou. Vtom však Collatinus přichází, následován Juniem. Lukrécie sděluje, že ji Tarquinius znásilnil. Collatinus ji nabádá k zapomenutí a odpuštění, avšak ona nechce nést tu bolest a hanbu a páchá sebevraždu. Její smrt ústy Junia vyvolává povstání proti etruské vládě.

Epilog

Sbory se snaží vyrovnat s těmito událostmi.

Je vše jen utrpení a bolest?

Je to vše ztraceno?

Je to vše?